

LYS og LIV

Utgitt av Det teologiske Menighetsfakultet • Nr. 5, 1995 • 61 årg.

Nytt MF ved Lovisenberg kirke

se side 2 – 3

Døpt under perestrojkaen

se side 6 – 7

Misjon eller dialog?

se side 8 – 9

Et MF preget av ord
bør ha Livets ord,
Livets vann og Livets
brød som ledetråd.

*Amannensis
Øystein Bjordal*

Allerede ved inn-
gangen i bygget må vi
oppleve at dette er et
annerledes sted, et
sted med Guds-
dimensjon, med en
varmende atmosfære,
et sted der den be-
søkende får en følelse
av å være velkommen.

*Amannensis
Laila Riksaasen Dahl*

Jeg drømmer om et
bygg som forener
kirkelig og akademisk
tradisjon. Kanskje
arkitekten kunne la
seg inspirere både av
katedralen og av det
middelalderlige
universitet.

*Professor
Torleiv Austad*

Drømmer om det nye
MF... et fakultet som
våger å bruke
skapergledden i ut-
formingen av bygg,
rom, farger og
interiør, et fakultet
åpent for samspillet
mellom Bibelens ord
og menneskers liv.

*Teologistudent
Torhild Viste*

Nytt MF-bygg:

Midt i verden – åpen m

– MF må være midt i verden og det livsnære, samtidig som vi strekker oss etter det himmelske store, det fantastiske og guddommelige. Dette er målet vårt når vi nå helt konkret arbeider med å utforme et nytt bygg for Menighetsfakultetet, sier direktør Finn Olav Myhre.

28. SEPTEMBER VEDTOK MFs styre enstemmig å flytte fakultetet til en tomt ved Lovisenberg kirke i Oslo. Her skal det innen 1998 reises et nytt MF-bygg som kompensasjon for at Kirke- Utdannings- og Forskningsdepartementet ønsker å overta MFs nåværende bygg til bruk for Musikkhøgskolen.

Stort engasjement

På MF er man nå i full gang med å drøfte hva slags preg det nye MF-bygget bør ha og hvordan romprogrammet bør se ut. De ansatte har skrevet sine tanker til dekanus. Studentene har engasjerte meninger, og saken går sin gang i diverse organer på huset. Bygget må ha et helhetspreg, sier alle. Det må fortelle hva slags institusjon MF er. Det må rent praktisk gi mulighet for mer fleksible undervisningsformer gjennom f.eks. flere grupperom.

Romprogrammet skal være ferdig ved årsskiftet. Deretter setter arkitekten i gang med å tegne. Ni måneder er satt av til behandlingsfasen i offentlige organ. I april 1997 blir spaden etter planen satt i jorda, og høsten 1998 kan MF ønske studentene velkommen til et nytt bygg.

Kilden som renner over

– Særlig to av Bibelens salmer

står for meg når vi arbeider med nytt MF-bygg, forteller direktør Finn Olav Myhre. – Salme 23 taler om hvordan vårt beger flyter over når vi er i Guds nærhet. Hans ord er en uuttømmelig kilde. Den forskningen som MF driver, viser oss jo det. Som kristne kan vi åpne oss for et kontinuerlig påfyll herfra. Slik skal MF være et sted til kunnskap og innsikt om Gud, om det himmelske og guddommelige.

Men denne kunnskapen skal tjene det levende livet. Den skal være midt i samfunnet. Jesus selv underviste på gater og stred. Han satt på tempelplassen der livet pulserte rundt ham. I denne sammenhengen tenker jeg på det Salme 1 sier om beker med rennende vann som gir liv til trær slik at de bærer frukt. Gudsordet skal flyte ut til nye

mot himmelen

Engasjementet på MF er for tiden stort: Hvordan bør det nye bygget se ut? Direktør Finn Olav Myhre her i samtale med Lena Strøm i studentekspedisjonen (t.v.) og biblioteksjef Randi Rønningen. I bakgrunnen ligger tomten ved Lovisenberg kirke som MF skal kjøpe. Foto: Geir Anders R. Ørslien

mennesker og generasjoner. På MF vil vi gi studenter – og lærere og ansatte – en visjon om å tjene Gud og bære budskapet ut som et ledd i en lang kjede.

Livsnære yrker

Det livsnære er viktig her, og MF utdanner jo også til svært livsnære yrker, til lærere i skolen som møter alle typer elever og familier, og til prester og kirkelige medarbeidere som møter mennesker i de forskjelligste livssituasjoner, papeker Myhre. I det nye MF-bygget drømmer han også om å konkretisere tankene om kilden og bekken gjennom et vannarrangement i interiøret.

Arkitekten har allerede fangt opp noen av ideene som er på MF i forbindelse med nytt bygg. Han tenker at bygget må ha fundament og stå støtt, ha posisjon og stå oppreist. Det skal vare og tåle elde, samtidig som det er aktuelt og tidløst. Det skal ha budskap og engasjement. Det nye MF-bygget skal vise omtanke og ta vare på mennesker, være åpent og ønske deg velkommen.

– Prosessen vi er inne i, er uhyre spennende og viktig, understreker direktør Myhre. Derfor oppfordrer han Lys og Livs lesere til å be for fakultetet og byggesaken.

Bakgrunnen for flyttingen

- Stortinget har vedtatt at Ostlandets Musikkonservatorium skal flyttes til Musikkhøgskolen, men disse har ikke store nok lokaler til å ta imot så mange nye studenter.

- Departementet har henvendt seg til MF som er Musikkhøgskolens nærmeste nabo. Spørsmålet var om Musikkhøgskolen kunne overta MFs bygg mot at MF får et nytt og tilsvarende bygg et annet sted i Oslo.

- MF eier sitt bygg og kunne si nei. Styret og administrasjonen har imidlertid vurdert det slik at det er god forvaltning av givernes penger å benytte seg av tilbudet. Slik kan MF få et bygg som møter dagens behov.

- MFs forstanderskap er positive til saken og har gitt styret fullmakt til å avgjøre den.

- Mange byggetomter har vært undersøkt. To skilte seg ut: En tomt ved Lovisenberg kirke eiet av Diakonisschuset Lovisenberg, og en tomt som er parkeringsplass på Diakonhjemmet. Lovisenberg-tomten viste seg å bli den rimeligste.

- 28. september vedtok MFs styre enstemmig å flytte MF til Lovisenberg.

LYS og LIV

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Finn Olav Myhre

Oskar Skarsaune

Redaktør:

Aud Kvalbein

Redaksjonssekretær:

Marianne Tørp

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 5 nummer årlig, og sendes til alle MF-foreninger, samtligde menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skatteovens paragraf 44.

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendoms kunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
- Teologi med praktisk-teologisk seminar
- Semesteremne i livssyn og religion
- Kateketseminar

Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet
Besøksadr.: Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstua, 0302 Oslo
Tlf.: 22 59 05 00
Fax.: 22 69 18 90
Bankgiro: 6039.05.58409
Postgiro: 0801 5128780

Trykk: PDC, 1930 Aurskog
Opplag dette nr: 28 000
Neste nr. kommer: januar -96

Forsidefoto:

Geir Anders Rybakken Orslien

Tekst: Der ikke annet er sagt, er teksten skrevet av Aud Kvalbein.

Nytt kristendomsfag

HELT SIDEN DET alternative livssynsfaget ble innført i grunnskolene, har klassene blitt splittet hver gang kristendom stod på timeplanen. Elever som kunne være sammen om alt annet, måtte gå hver for seg når kristentro og livssyn stod på tapetet.

Stadig flere lærere fant denne situasjonen uholdbar, av miljømessige og pedagogiske grunner. Man må dessuten tenke på hva oppsplittingen av klassene i praksis kommuniserte til elevene om tro og livssyn: Dette er vanskelige ting som vi ikke kan snakke sammen om. Her må vi gå hver for oss, her bryter dialogen i klassen sammen.

Opprettelsen av livssynsfaget ga ikke dialogen noen sjanse. Men nå, etter at Pettersen-utvalgets innstilling i hovedsak fikk støtte i Stortinget, får dialogen i samlet klasse en reell mulighet.

Det er krevende balansekunst som skal utøves i denne saken. For det første tilsier både norsk historie og kultur, og tros- og livssynssamfunnenes relative størrelse, at evangelisk-luthersk kristendom får en kvantitativt dominerende posisjon i det nye faget. For det andre er et fag som ikke formidler engasjement for verdier og trosstandpunkter et dårlig og uengasjerende fag.

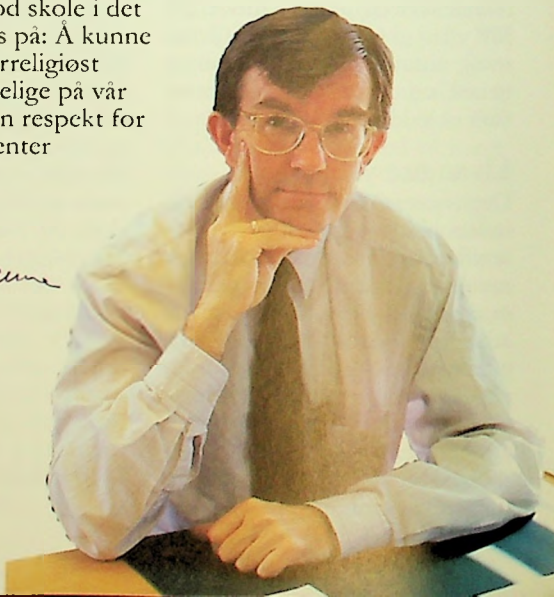
For det tredje har religions- og livssynsminoritetene et helt legitimt krav på ikke å bli overkjørt og krenket av den lutherske majoritet. Særlig truende har nok minoritetene følt talen om det nye kristendomsfaget som «identitetsdannende». Skulle også jødiske og muslimske barn påtvinges en luthersk identitet for å bli regnet som gode nordmenn?

Særlig på dette siste punkt mener vi MF gjorde en viktig jobb i sin høringsuttalelse, ved å presisere og nyansere talen om identitetsdannelse. Dersom nå minoritetene kan trekkes inn i et aktivt medarbeid i arbeidet med konkrete fagplaner, skulle det være godt håp om at skolen kan få et nytt kristendomsfag som samtidig blir et godt fellesfag i tro og livssyn, et så godt fag at alle ser seg tjent med å la sine barn få del i det.

Da blir skolen en god skole i det vi nå alle må øve oss på: Å kunne leve sammen i et flerreligiøst samfunn – både tydelige på vår egen tro, og med den respekt for andres tro som vi venter for vår egen.

Oskar Skarsaune

Oskar Skarsaune
dekanus

Navnet og nærværet

*«Se, en jomfru skal bli med barn;
hun skal føde en sønn
og gi ham navnet Immanuel.»*

Jes 7,14

ETT KRISTUS-NAVN HAR jeg et spesielt forhold til. Bestefar Myhre het Immanuel, og bestemor Klara sang med smil i stemmen: «O du min Immanuel, hvilken himmelglede..» At navnet fremdeles står i særstilling for meg, skyldes ikke minst innholdsfulden. På en enestående måte beskriver det gudsnærværet. Det betyr «Gud med oss», uttrykt som en bekjennelse. I dette ligger flere betydningsvalører som på ulik måte kommer mitt liv i møte.

Da Jesaja sto fram med profetien om Immanuel, var Juda og kongen i en situasjon hvor det så ut til at Gud var *mot* dem. Jerusalem var beleiret, fiendene var sterke og sto klare til angrep. Kongens og folkets hjerte skalv. Da formidler profeten et budskap om Guds nådige nærvær. Kongen avsto den gang. Men i framtiden skal det gis et utvetydig tegn på at Gud er *med* – det skal på definitivt måte materialiseres i et menneskebarn at Gud er *med* oss, ikke *mot* oss. «*Hva skal vi så si til dette? Er Gud for oss, hvem er da mot oss? Han som ikke sparte sin egen sønn, men ga ham for oss alle, kan han gjøre noe annet enn å gi oss alle ting sammen med ham?*» Rom 8,31-32. Hvilket budskap til våre skjelvende hjerter når vi frykter at Gud har blitt vår motstander!

Immanuel uttrykker også at Gud er med oss i betydningen: *bos oss, helt nær oss*. Så nær kommer han oss mennesker at han blir celler og foster i en kvinnes kropp. Profetien oppfylles, jfr. Matt 1,22-23. Med et fødselskrik på julenatt skriver Gud sin *Immanuel* inn i mann-tallet sammen med alle våre navn. Han lever ut sitt navn som hjelpeløst og diende spedbarn, som lekende guttepike, som snekerlærling, som bryllupsgjest, som sliten og sulten vandrer på støvete veier, som grepet av angst i det døds mørke landskapet. Midt i menneskets livsvirkelighet er han, midt i min skiftende hverdagsvirkelighet. Immanuel – Gud er her og nær.

Dette gir perspektiv til et lite menneskeliv. For denne Immanuel sier også: «Meg er gitt all makt i himmel og på jord...Gå derfor ut... Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» Immanuel skriver seg aldri ut av historien igjen, ut av vårt liv, ut av vår livskamp. Han lover å være *sammen med* oss nå og inn i en uoverskuelig framtid.

«O du min Immanuel, hvilken himmelglede...» sang bestemor Klara. I denne adventstid synger vi med henne, for i Immanuel har vi tegnet: Gud er *med* oss, ikke *mot* oss; Gud er *bos oss* midt i vår menneskelighet; Gud går *sammen med* oss – helt fram. Gledelig jul – med Immanuel!

Amannensis Klara Myhre

**Bønn stiger opp, og
Guds barmhjertighet
stiger ned**

Augustin

Be for:

- planleggingen av det nye MF-bygget at Gud må være der med sin ledelse
- Kaupo Padar, Marko Tiitus og de andre utenlandske studentene på MF

Takk for:

- ny tomt for MF ved Lovisenberg kirke
- de mange MF-studentene som er opptatt av å forberede seg til en tjeneste i Guds rike

Perestrojkaen åpnet for Kristus

De var bare 14-15 år gamle da perestrojkaen startet i Estland på midten av 80-tallet. Som andre unge tumlet de med de store spørsmålene om liv og død. Den nye åpenheten i landet deres gav dem mulighet til også å vende seg til kirken for å finne svar. I det samme året som Berlommuren falt, ble både Kaupo Padar og Marko Tiitus døpt til Kristus.

I DAG HØRER de to esterne med til MFs gruppe av utenlandske studenter, fem av dem kom helt nye til Menighetsfakultetet denne høsten.

– Vi er de første esterne som studerer teologi i Norge, sier de

to, fordypet over bøkene i biblioteket. – Biblioteket er det beste ved hele MF.

I sitt hjemland er de studenter ved Tallinn Theological Institute, knyttet til Estlands Evangelisk Lutherske Kirke. I to år nå vil de følge utenlandsprogrammet til MF som gir dem kristendom hovedfag. Siden går turen hjem igjen til enda ett år med teologiske studier før de går inn i kirkenes tjeneste.

– Hva oppgavene helt vil bestå i, vet vi ikke ennå. Vi vil spørre kirken hvor de har bruk for oss, sier de.

De er begge oppvokst i hovedstaden i Estland, Tallinn.

– I min familie gikk vi ikke i

kirken, og på skolen lærte vi ikke noe om kristen tro, forteller Kaupo Padar. – Men mine besteforeldre hadde en gammel, stor bibel. Da bestemor døde, arvet min familie bibelen. Det

«Kristendommen gav en mer helhelig måte å leve på»

var denne jeg begynte å lese i da jeg som tenåring ble opptatt av de store livsspørsmålene. I ca ett år leste jeg i bibelen helt for meg selv. Jeg snakker ikke med andre om det jeg tenkte på, og jeg kjente heller ikke noen kristne. Da jeg til slutt av meg selv oppsøkte kirken, fikk jeg opplæring og ble døpt.

◀ – Biblioteket er det beste ved hele MF, mener Kaupo Padar (t.b.) og Marko Tiitus fra Tallinn. (Foto: Marianne Torp).

Også Marko Tiitus søkte i tenårene svar på livets vanskelige spørsmål. Under perestrojkaen ble det lettere å få kontakt med kristne og gå i kirkene.

– I kristendommen fant jeg en mer helhetlig måte å tenke og leve på. Pastoren hjalp meg og lærte meg det grunnleggende i kristen tro. Etter at jeg selv ble

Et nøkternt syn på kirkens framtid

døpt, har også faren min kommet til tro og latt seg døpe.

Kaupo Padar og Marko Tiitus tilhører samme kirke, men går i to svært forskjellige menigheter i Tallinn. Kaupo er blitt værende i St John Church, menigheten der han ble døpt. Her går det 6-700 til gudstjenesten hver søndag. Han har deltatt aktivt bl.a. som søndagsskolelærer og predikant.

Marko har gått over til Bethel menighet, litt i utkanten av byen. Ikke alle kirker i Estland var stengt i Sovjet-tiden, men denne var det. Fra 1963 ble den brukt til kino. For bare to år siden ble menigheten opprettet på nytt og har i dag ca 100 medlemmer. Marko Tiitus var formann i menighetsrådet og har hjulpet til med både preking og undervisning.

Framtida for kirken deres ser de nøkternt på.

– Det er ikke så mange som kommer til kirkene for å bli døpt nå som det var i 1988/89. Den gangen var det litt spennende å bli døpt. I dag er det færre som kommer. Men Gud skal gi veksten, sier Kaupo Padar.

Framtidens kirkeledere?

MF HAR NA ti studenter fra Øst-Europa og u-land. De blir undervist på engelsk sammen med norske hovedfagsstudenter i kristendomskunnskap, og skal ta eksamen etter to år.

MFs arbeid med utenlandske studenter har en spesiell bakgrunn:

«De' e jo dokker teologi me vil ha», sa en gassisk kirkeleder til MFs professor Hans Kvalbein for noen år siden. Han ønsket å sende noen av sine unge på studieopphold i Norge.

Kvalbein tente på visjonen, men hvor skulle MF få midler fra til dette? Mens man tenkte, laget departementet en ny ordning for utenlandske studenter fra u-land og Øst-Europa: De får ca 60 000 kr i lån og stipend pr år. Dette blir ettergitt dem når de reiser hjem etter to år.

Siden MF hadde jobbet med å legge til rette for slike studenter, kom man raskt i gang da departementet lanserte ordningen. MF har fått tildelt ti studenter.

– Erfaringene så langt er positive, forteller studiesjef Arne J. Eriksen. – Disse studentene tilfører MF flerkulturelle, okumeniske og faglige ressurser. Mange av dem har yrkeserfaring. Flere har vært prester. Noen har undervist ved preste-seminarer i sine egne hjemland. Våre norske studenter har stort utbytte av å studere sammen med dem. Det skal bli spennende å se hvor mange av de utenlandske studentene som er kirkeledere i sine hjemland om noen år, sier Eriksen.

MFs utenlandske studenter er fra Polen, Estland, Etiopia, Tanzania og Kenya. De fem som kom nye i år, er presentert på disse sidene.

Abdiel T. Yohana Ndosi, Den Evangelisk Lutherske Kirke, Tanzania, har vært skolelærer og startet teologiske studier i 1990: – Vår lokale kirke trenger teologiske lærere. Mitt ønske er å dyktiggjøre meg til en slik tjeneste. Vi vokser som kristne når vi får kunnskap og deler våre erfaringer.

Endrias Essay Tihit, Mekane Yesus Kirken, Etiopia, er pastor og knyttet til kirkens presbyteriekontor helt sør-vest i landet. Han arbeider blant folk med 8 forskjellige språk, i 76 menigheter med 132 prekeplasser: – Jeg vil vite mer om kristen tro og andre religioner for å forsvare vår tro. Mitt mål er å undervise kristne til å leve et godt liv som skaper fred, og trene evangeliske arbeidere.

Melese Sidamo, Mekane Yesus Kirken, Etiopia, har de siste syv arene undervist på en av kirkens bibelskoler. Han skal tilbake til denne oppgaven. – Som bibelskolelærer ønsker jeg selv å lære mer og spesialisere meg.

DIALOG ELLER MISJON?

– *Et avgjørende kjennetegn på en rett religionsteologi er at den begrunner og fremmer kristen misjon, skriver førsteamanuensis Tormod Engelsen, i denne artikkelen som tar opp konsekvensene av religionsteologien. Engelsen er prodekanus på MF i studieåret 95/96.*

SIDEN 1960-ARENE HAR dialog mellom kristne og representanter for andre religioner hatt høy prioritet i mange kirker. Ikke minst har Kirkenes Verdensråd agasjert seg. Få spørsmål har skapt mer debatt, og det har ikke vært mulig å komme fram til enighet om dialogens grunnlag, form og målsetting. Hva kan årsaken være?

Det er ingen uenighet om at det går an, ja, at det faktisk er påkrevet at kristne fører samtaler om religiøse spørsmål med mennesker av annen tro. Lausannepakten fra 1974 sier det slik: «Det kristne nærvær i verden er uunnværlig for evangeliseringen, likeså den form for dialog som lytter oppmerksomt for bedre å forstå» (art. 4).

Hvorfor er dialogen likevel så kontroversiell? Årsaken finner vi i religionsteologien bak mye av dialogtenkningen. Religionsteologien er den del av teologien som gjennomtenker det kristne synet på andre religioner. Den er altså forskjellig fra religionsvitenskapen, en nøytral vitenskap som beskriver religionene uten å vurdere dem. Religionsteologien derimot vurderer religionene ut fra et kristent ståsted. Nettopp fordi religionene gjør krav på å tale sant om

Gud og mennesker, er det helt nødvendig for kristen teologi å vurdere andre religioner om en skal ta dem på alvor som religioner. Andre religioner gjør det samme mot kristendommen.

TIL SAMME MÅL?

Den kristne religionsteologien som har ligget bak mye av dialogtenkningen, har vært «pluralistisk» eller «inklusionistisk».

En «pluralistisk» religionsteologi innebærer at en ser på religionene – og særlig de store religiøse tradisjonene – som i prinsippet likeverdige. De er alle uttrykk for guddommelig åpenbaring, de fører alle til samme mål og er derfor alle frelsesveier. Ut fra dette vil det være svært interessant å samtale og føre dialog med mennesker i andre religioner, men det vil være helt unødvendig, ja dypst sett umoralsk, å forsøke å omvende dem til kristendommen slik det skjer i kristen misjon. Religionsteologen John Hick er en representant for et slikt syn.

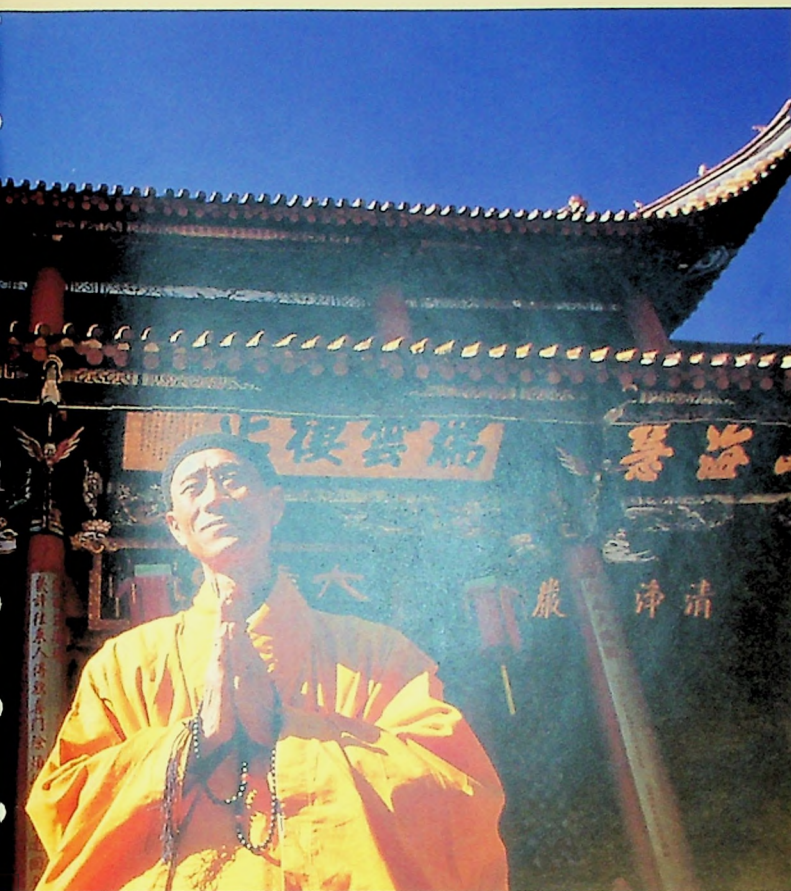
En «inklusionistisk» religionsteologi kan i utgangspunktet synes mer akseptabel fra et kristent synspunkt, men fører til stort sett samme resultat. Typisk for dette synet er at en legger så stor vekt på at Guds frelsesverk omfatter alle mennesker, at alle sees

som Guds barn uavhengig av om de har hørt det kristne budskap eller har en personlig tro på Jesus Kristus. Her vil også dialogen være viktig. Deltakerne har anledning til å vitne om sin tro, men siktemålet for det kristnes vitnesbyrd er ikke at dialogpartnere omvender seg til Kristus. Omvendelse er nødvendig fordi man allerede har del i frelsen, og den er egentlig også uønsket fordi den kan skape konflikter mellom ulike religioner. Metodistpresten Wesley Ariarajah som var direktør for Kirkenes Verdensråds underavdeling for dialog, står for et slikt syn.

MOTSETNINGER

For representanter for denne

type religionsteologi blir dialog og misjon motsetninger, ja alternativer. Samtidig må de som ønsker å føre dialog på disse premissene, forandre noe grunnleggende ved kristendommen. De må faktisk avskaffe den kristne forpliktelse til misjon. Dette betyr ikke bare at de ser bort fra misjonsbefalingen, men at de også ser bort fra at kristendommen etter sitt vesen er misjonerende, at misjonen hører til selve sentrum av det kristne budskap, og at den står i uløselig sammenheng med rettferdigjørelsen ved tro på Kristus.

Paulus' ord i Rom 10 gir uttrykk for det grunnleggende i frelsestilegnelsen: «Med hjertet tror vi så vi blir rettferdige for

Gud. Så kommer da troen av det budskapet en hører...» (Rom 10,10-17).

MISJON – ET KJENNETEGN

En religionsteologi som understreker at ved evangelieforkynnelsen skjer det en reell forandring av menneskers forhold til Gud, at mennesker ved troen på Jesus går over «fra mørke til lys, fra Satans makt og til Gud» (Apg 26,18), kalles ofte for en «eksklusivistisk» religionsteologi. Grunnen til dette er at dette syn utelukker («ekskluderer») andre veier til frelse enn Jesus Kristus. En slik religionsteologi – som forekommer i ulike variasjoner innenfor et felles grunnmonster – vil fremheve nødvendigheten

I en «eksklusivistisk» religionsteologi vil ikke dialog og misjon utelukke hverandre. Men ønsket om at dialogpartneren skal komme til tro på Jesus, vil prege dialogen, og respekten for annerledes-troende og nødvendigheten av dialog vil prege misjonen, skriver Tormod Engelsen.
NTB-foto

av misjon og se misjonen som kirkens grenseoverskridende evangelieforkynnelse. Misjonen vil da være et vesentlig kjennetegn ved sann og sunn kristendom.

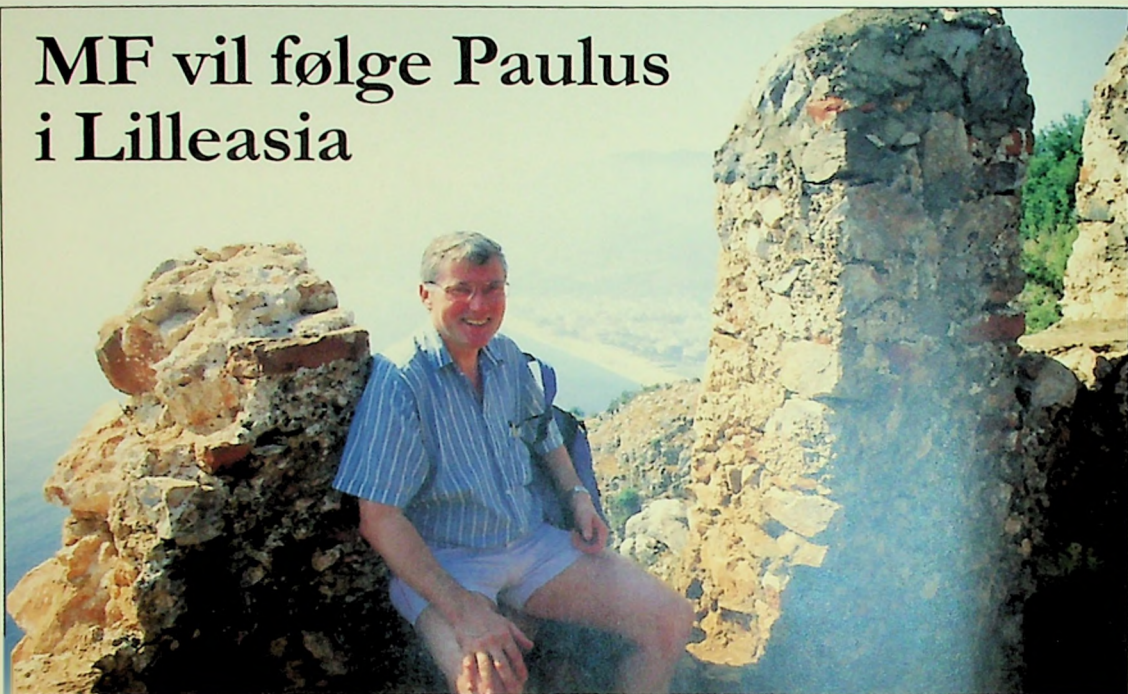
Her vil ikke dialog og misjon utelukke hverandre, men være to gyldige måter å nærme seg mennesker i andre religioner på. Men ønsket om at dialogpartneren skal komme til tro på Jesus, vil prege dialogen, og respekten for annerledes-troende og nødvendigheten av dialog vil prege misjonen.

En konkluderende spissformulering kan lyde: En religionsteologi som i sin konsekvens fører til en opphevelse av den kristne misjon, kommer i grunnleggende konflikt med selve det kristne evangelium. Eller sagt positivt: Et avgjørende kjennetegn på en rett religionsteologi er at den begrunner og fremmer kristen misjon.

Blant de vranglærer som finnes innen kirkene i dag, er det knapt noen som er så odeleggende i sine konsekvenser som den som forneker den kristne misjonsforpliktelse. Og den er faktisk mer utbredt enn mange er klar over.

Tormod Engelsen

MF vil følge Paulus i Lilleasia

– Hvordan kunne noen våge å være den første? Slik tenkte jeg da jeg sto på kysten av Tyrkia omtrent der Paulus gikk i land på sin 1. misjonsreise etter å ha dratt over havet fra Kypros. Landskapet løftet seg innover, og fjelloverganger på 1900 m.o.h måtte passeres. Paulus startet en reise som skulle vise seg å bli ca 200 mil. Det meste av veien gikk han kanskje til fots. På denne kyststripen lærte jeg noe om at misjon menneskelig sett er umulig, men alt er mulig for Gud.

SLIK ORDLEGGER HAN seg, amanuensis Bjørn Helge Sandvei, Menighetsfakultetets gresklærer. Nå planlegger han og noen andre lærere studietur for MF der målet er å fotfølge Paulus på hans

1. misjonsreise. Julen i fjor tilbrakte Sandvei på Kypros. Sommeren i år reiste han på kryss og tvers i Tyrkia, og denne julen går turen til disse strøkene igjen – alt for egen regning og for bl.a. å

forberede studiereisen. Hvis alt følger planene, blir den gjennomført rett før påske.

– Dette er bibelsk kjerneland for Apostlenes gjerninger og mange av Paulus' brev. Her ble det tidlig etablert kristne menigheter. Her tok klostervesenet sin form. I Kappadokia i Lilleasia kjempet kirkefedrene i oldkirken en kamp for å bevare evangeliet klart og rent, understreker Sandvei.

Han blir ivrig.

– Å reise i dette området hjelper oss til å bli kjent med dem

MFs prestehybel

MF-prester er velkomne til å bo på hybelen i Gydas vei 4, for en måneds tid i studieøyemed. Hybelen tildeles normalt for hele kalendermåned. Hybelen har fullt utstyr med sengetøy og kjøkkenutstyr og kan godt nyttes av ektepar. Reise tur/retur hjemsted-Oslo dekkes etter regning for billigste reisemåte. Søknad om tildeling av hybelen i 1996 sendes MFs styre v/direktøren, innen 10. desember 1995.

Festskrift

I anledning 70-årsdagen fikk professor Brynjar Haraldso overrakt festskriftet *Kirkens skole. Statens kirke*. Dette inneholder artikler fra kollegaer og er utgitt sammen med Religionsvitenskapelig Inst., Trondheim.

◀ – *Arkeologi og historie bygger bro mellom de første kristne og oss i dag, mener Bjørn Helge Sandvei, her mellom ruiner i landskapet Pamfylia, omtrent der Paulus gikk i land i Lilleasia på sin 1. misjonsreise.*

som Paulus skrev sine brev til første gang, og dermed ser vi også mer av den «oversettelsesprosessen» som må til for å forkynne evangeliet rett inn i vår kultur 2 000 år etter. Arkeologi og historie bygger en bro fra dem til oss, sier han.

Få krisnte i dag

Men tankevekkende er det at mange kirker og klostre i dette området nå er blitt ruiner eller museer. Islam har overtatt, og det finnes nesten ikke kristne der kristenlivet før blomstret.

– Dette gir et realistisk møte med religionshistorien som også er lærerikt. Lystestaken kan flyttes – som den kan flyttes fra Norge – og den kan flyttes tilbake igjen, mener Bjørn Helge Sandvei.

– Vi har noe å lære av kristne som lever som minoritetsgrupper. Dessuten kan vi prøve å gi uttrykk for en kristen solidaritet og synliggjøre overfor dem at de ikke er alene, sier han.

Studieturen vil ha 30-35 deltagere. Den er først og fremst beregnet på MF-studenter, men den vil også bli annonsert som ett av fakultetets etterutdanningstilbud.

Minnegave

MF takker hjertelig for gaven som ble gitt i forbindelse med begravelsen til Jens Bjelland, Lillesand, 11. juli 1995.

Julegaven 1995

En riktig god julehøytid og et velsignet nytt år ønskes alle Lys og Livs lesere fra Menighetsfakultetets stab. Takk for all den støtte dere har gitt fakultetet i dette året. 1995 har for MF vært et spennende år som har åpnet nye muligheter. Takk for forbønn foran viktige avgjørelser og for trofast omtanke for studenter og ansatte. Takk også for frivillige gaver til fakultetet, som er skattefrie. Fortsatt er muligheten der. Fordi Menighetsfakultetets oppgaver er så store for vår kirke og for kristendommens plass i vårt land, ber vi dere også i år frimodig om en julegave til MF. Hovedtyngden av gaveinntektene kommer inn ved årets slutt. Vi er takknemlige for alle gaver fordi alle bidrag er like viktige. Sammen arbeider vi for at Guds ord skal vinne bedre feste i vårt folk.

*Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang:
«Ere være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag.»*

Luk 2, 13-14

*Finn Olav Myhre Oskar Skarsaune Lilla Sandell
Aud Kvalbein Arne J. Eriksen Randi Romvingen
Lene Rie Olsen*

Direktor Finn Olav Myhre, dekanus Oskar Skarsaune, økonomisjef Hilde Hasvold, informasjonsjef Aud Kvalbein, studiesjef Arne J. Eriksen, biblioteksjef Randi Romvingen og kontorsjef Gunwar Rein Olsen.

Ole Modalsli

EVANGELIET – Guds kraft til liv

– Å lese denne boken er som å bli med en oppdagelsesreisende inn i et nytt og ukjent landskap... Jeg tror nesten jeg tør garantere at boken har nytt å by på, også for dem som mener å kjenne stoffet fra før.

Professor Oskar Skarsaune.

Modalsli presenterer med utgangspunkt i sin egen kamp for klarhet resultatet av mange års Lutherforskning. Han fokuserer særlig på spørsmålet om hva det var Luther oppdaget i sin eksegese av Rom 1,16-17 som var så epokegjørende at det fikk følger for hele kirken. Det er en rikere Luther som møter oss i denne boken. En bok for alle som er opptatt med forkynelse og undervisning i kristendom, ja, enhver kristen som ønsker en dyper tilegnelse av troens innhold. Boken er gitt ut på Luther Forlag.

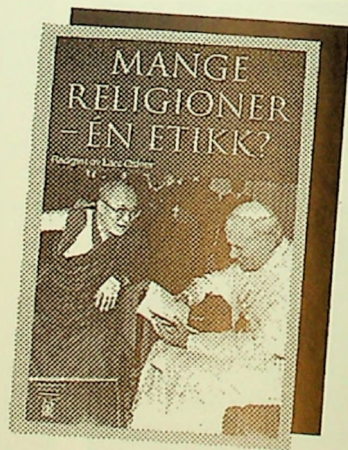
Kr. 258,-

Aktuell bok fra Universitetsforlaget

Lars Østnor (red.)

Mange religioner – en etikk?

Hvordan kan vi ta vår egen etikk på alvor og samtidig etablere kontakt og samarbeid med dem som har en annen? Finnes det en felles etikk på tvers av de mange religioner innen menneskeheten? Vil man i fremtiden kunne danne en slik etikk? Dette er noen av spørsmålene som behandles i denne boken.

UNIVERSITETSFORLAGET

• kr 269,-

MF på kryss og tvers

Tekst: Marianne Torp

Verveaksjonen

Teologistudentene Cathrine og Leif Endre Grutle ble de heldige vinnere av reisen til 8000 kr i Lys og Livs verveaksjon. I alt er det nå vervet 552 nye abonnenter til MF-bladet. Studentene har også vært med, og de har vervet i alt 239 av de nye. I tillegg til å være med i trekningen om reisen, ble studentene med i to trekninger om lærebøker til 1500 kr. Vinneren i begge trekningene ble Maria Synnøve Bjørnevoll. Blant studentene var det én storverver, Tor Magne Handeland. Han vervet 60 abonnenter og fikk en ekstra premie for den innsatsen.

Kjenner du noen som ikke har Lys og Liv og som er interessert i MF, ring eller skriv til oss. Bladet er jo gratis!

MF på Internett

MFs EDB-konsulent Jon Erik Eriksen arbeider for tiden med å få mest mulig om MF på Internett. Noe er på plass allerede. De fleste av lærerne er nå koblet til elektronisk post og deres E-mail adresser finnes i World Wide Web. Lærerrådsuttalelsene er så vidt begynt å komme på Internett. Siden skal man også kunne søke på emner eller lærere og se hvilke områder de har som sine spesialfelt. MFs URL er: <http://www.menfak.no/>

MF-tur til USA

I juli reiste 20 prester, organisatorer og andre kirkemedarbeidere til Minnesota i USA. De var deltagere på konferansene som St. Olaf College og Luther Theological Seminary arrangerte. - Helt topp. Kombinasjonen av teologi og kirkemusikk var fin. Det var et variert tilbud, mange særdeles fine gudstjenester, seminarer og verksteder, sier MFs amanuensis Oystein Bjørdal som var en av lederne. I samarbeid med Nidaros Bispedømme og St. Olaf College planlegger MF en liknende konferanse i Trondheim i forbindelse med deres 1000-årsjubileum i 1997.

► Foto: Oystein Bjørdal

En takk

Vera Dahlen som har hatt timer med studentene i stemmebruk gjennom 25 år, har nå sluttet, og MF takker for hennes innsats. Hun har bedt oss bringe følgende hilsen til hennes studenter:

- Jeg kjenner en stor trang til å takke alle dere som gjennom 25 år har gitt meg utfordringer og gjort livet mitt spennende og fylt med glede. Nå vil jeg be dere buske noe av det jeg forsøkte å gi dere: Ro dere ned, pust skikkelig, lukk opp for stemmen, bruk ansiktet. Enda viktigere: Tren på å lese bibelteksten høyt, les dem hver gang som om det var første gang. Det er faktisk viktigere med bibelteksten enn med dine egne påfølgende tanker.

Foto: Marianne Torp

Kvinne-treff

Kvinnelige teologistudenter fra de tre teologiske fakultetene i Norge var i høst samlet for første gang for å utveksle erfaringer om det å være kvinne på et teologisk fakultet. Det var kvinnegruppene «Teolinene» ved Misjons-høgskolen i Stavanger som tok initiativet til denne weekenden.

På bildet ser vi MF-gruppen som deltok på weekenden. Bakerst fra venstre: Inger Hvidenbråten, Toril Bergheir Tone Tunheim og Ane Kristin Kolter Sundnes. Foran fra venstre: Aud Sunde, Hilde Frokedal og Torhild Viste.

Beste stand Kirke 94

Marit Anny's
Vevstogo

Tepper
Løpere
Kyrketekstiler

Marit Anny's Vevstogo
2967 Lomen Tlf/fax 61 34 39 99

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester og
diakoner, liturgiske
drakter for klokkere.

Målfrid Bølset

6635 Meisingset
tlf. 71 53 13 34

**OLSEN NAUEN
KLOKKESTØPERI**

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 38 00 03

Kirkeklokker-Ringemaskiner-Service

**Håndvevde kirketekstiler
med broderikunst**

BRODERIKUNSTNER ANNE LANDSVERK

Atelier «Norsk Broderidesign»

Inkognito, 6. 0258 Oslo, tlf. 22 56 02 82

VEV: SYNNOVE WESTGARDEN VIKER

Tekstilatelier

Høte, 3800 Bø i Telemark, tlf. 35 95 58 88

Asbjørn Finholt

Advokat

Boks 7,

2001 Lillestrøm

tlf. 63 81 60 80

Regnbuen
farvehandel
Wdm. Tranesgt. 10

Abonner på *Lys og Liv*

**VIKTIG
MELDING!**

Bli inspirert i studiene
og videre arbeid gjennom
informasjon om misjon
og ulike forbønns-
prosjekter.

Bestill vårt nye bønnehefte
(kr.30,-) og mere informasjon fra:

Den norske Santalmisjon
Postboks 9219 Grønland
0134 Oslo

Tlf.: 22 67 94 00 -
Fax.: 22 67 93 35
Egen bønnetelefon: 22 67 92 03

CATERING

Du kan være trygg når maten kommer fra

Gunnar Ruud

... og smaken, den slår ingen!

Dåpsopplæring i hjem og menighet

La **tripp trapp** bli en integrert del av menighetens
dåpsopplæring. **Tripp trapp-treff** er et ypperlig
utgangspunkt for et rikt og fruktbart familiearbeid.

Ring for mer informasjon om hvordan
Hjemmenes Dåpsring kan hjelpe!

hd-forlaget

stiftelsen hjemmenes dåpsring

Postboks 173

1430 Ås

Telefon: 64 94 37 60

Telefax: 64 94 29 95

Matteusevangeliet -studieutgave

Kr 198,-

Innbundet. Bokmål
ISBN 541-0415-8

OVERSATT FRA DE
Et levende språk
ELDSTE HÅNSKRIFTER

Med denne studieutgaven
får du fire bøker i én:

- * Bibeltekst
- * Noter
- * Forklaringer
- * Arkeologiske og tidshistoriske opplysninger.

Boken inneholder egne temasider
om synagogen, templet og påske-
festen. Mange fargebilder fra
jødisk miljø.

En ny og annerledes måte å lese
Bibelen på!

Det Norske Bibelselskap

DU FÅR DEN HOS NÆRMESTE BOKHANDEL

Ettersendes ikke ved varig adresseforandring, men returneres Menighetsfakultetet med påført ny adresse.

BLAD Retur
MF Kartotek
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

Nye studenter ved MF høsten 1995

Oslo Bispedømme:

Gronland, Arnfinn Wenne-
mo • *Lovisenberg*, Heidi Barli
• *Manglerud*, Roy-Petter
Kjekstad Johansen • *Nord-
berg*, Petter Emil Malmstein
• *Nordstrand*, Leif Henrik
Holmsen, Bjørn Erik Neer-
land, Gunnar Romsaas •
Sinsen, Frank-Ole Thoresen
• *Uranienborg*, Po-Chu
Gronvold • *Voksen*, Kaja
Serine Heidenreich • *Sagene*,
Sigalit Ben-Zion • *Torshov*,
Hee Sook Lee

Borg Bispedømme:

Eidsvoll, Kjell Roos, Stian-
André Roos, Kirsti Vigren
• *Fet*, Solvår Breen • *Gjer-
dum*, Dagrun Agnete Ode-
gaard • *Florin*, Reidun Furu-
seth • *Marker*, Hilde Eng-
rbråten, Tony Alexander
Iversen • *Nannestad*, Irene
Vedt • *Nes*, Lilly Renée
Mikalsen • *Nittedal*, Havard
Sæthre • *Onsoy*, Marianne
Hansen • *Oppegård*, Anette
Cecilie Nylænder, Eva
Reinford Selmar, Mette
Wisloff • *Rakkestad*, Jan
Tommy Birkeland, Gunn
Melby • *Spydeberg*, Ragne
Marie Botnen • *Sorrum*, Elin
Marie Lerberg • *Tune*, Anet-
te Svartedal, Leif Fredrik
Bråten • *Vareteig*, Marianne
Gabestad

Hamar Bispedømme:

Elverum, Oyvind Asland •
Hof, Thomas Misje Mathi-
sen • *Lillehammer*, Ingrid
Tveit • *Nordre Land*, Si-
grunn Ronningen • *Os*, Åge
Kjenstad • *Tynset*, Anne Ka-
trine Overby • *Vardal*, Ca-
milla Holme Jessen • *Vestre
Gausdal*, Margrethe Kildal

Tunsberg Bispedømme:

Modum, Sveinung Enstad •
Nedre Eiker, Kristin Tal-
laksrud • *Nordre Slagen*, Ing-
er Marie Andersen • *Sande*,
John Strømmen • *Tanum*,

Foto: Marianne Torp

Britt Mari Omsland • *Krods-
berad*, Kjell Bjørka

Agder Bispedømme:

Bamble, Ellen Knobloch,
Tone Odberg Svendsen •
Bygland, Øystein Kydland •
Fjære, Camilla Holst, Ragn-
hild Konnestad, Åge Knut-
son Krogelien, Tore Lauk-
vik, Jon Ivar Sorland • *Flek-
kefjord*, Ingvild Knudsen •
Holmedal, Therese Os-
mundsen • *Landvik*, Åshild
Horte, Karen Junker Ohl-
dieck • *Lista*, Randi Gustav-
sen • *Lyngdal*, Rigmor Marie
Eiken, Bjarte Oglend Tys-
vær • *Mandal*, Bjørnar John-
sen • *Nenset*, Lise Ripegut
• *Oddernes*, Anette Olsson,
Lene Tonnessen • *Rander-
sund*, Bjørn-Marius Larsen •
Seljord, Anne Skogsfjord •
Søgne, Harald Gautesstad,
Erlend Gjertsen • *Voie*, Ei-
vind Jærnes • *Vågsbygd*,
Bernt Elle

Stavanger Bispedømme:

Bryne, Jorunn Ree • *Gand*,
David Hugo Engelsvold,
Tone Stangeland Kaufman
• *Gjesdal*, Inger Helgelund •
Hangesund, Kjersti Bjerke-
nes • *Hå*, Hans Kristian In-

drebo • *Sola*, Marit Royne-
berg, Nina Sanné • *Tune*,
Gaute Tengsareid • *Tjens-
voll*, Inger Skottene • *Torra-
stad*, Mai Linn Aase, Mar-
grete Hovland

Bjergvin Bispedømme:

Askoy, Birte Krøger, Anne
Borkrevink Persen • *Fjell*,
Finn Orjan Sæle • *Storeveit*,
Trond Hatlevik Nilsen • *So-
kram*, Ingunn Lyngset • *Sor-
Vågsoy*, Solvi Helén Hop-
land • *Vossestrand*, Klara
Midlang

Møre Bispedømme:

Ankera, Sveinung Julnes •
Molde, Tove Kristin Orset •
Spjelkavik, Marte Eriksen,
Peder Myren • *Stranda*,
Hilde Kristin Espelund •
Ulstein, Runar André Lang-
nes • *Volda*, Margit Lovise
Holte

Nidaros Bispedømme:

Byåsen, Ole Vidar Olsoy •
Fosnes, Eli Kristin Skredder-
nes • *Melhus*, Odd Gunnar
Hegstad Hammernes

Sor-Hålogaland

Bispedømme:
Buksnes, Arnstein Møller •

Gruben, Ragnhild Olsen •
Rodoy, Per-Anton Johansen

Nord-Hålogaland

Bispedømme:
Skånland, Rune Klæboe •
Sørreisa, Anne Berit Mathi-
sen

Den Evangelisk

Lutherske Frikirke:
Branlænes, Vigdis Skuggedal,
Hege Troen • *Moss*, Per Ha-
rald Refsnes, • *Oslo Vestre*,
Ane Lillian Tveit • *Songe*,
May Britt Bakken • *Treng-
en*, Lillian Rhoda Parkinson
• *Orsta*, Grethe Lystad

Pinsebevegelsen:

Drammen, Julie Fosse • *Ham-
mar*, Gunnar Utby • *Hone-
foss*, Frode Rensel • *Lange-
sund*, Kristin Malmgren •
Mosjøen, Erlin Elvebakk •
Oslo, Kristian Brantenzen •
Slemmestad, Liv Fossum •
Strømmen, Lars Ole Rolén •
Tønsberg, Live Mchlum Wil-
helmsen

Det Norske Misjons-

forbund:
Grimstad, Sissel Waller Ber-
ge • *Kristiansand*, Reidar Sal-
vesen • *Øysted*, Kirsten
Marie Hartvigsen

Andre kirkesamfunn:

Baptistsamfunnet, Drammen,
Hege Nilsen • *Den frie eran-
geliske forsamling*, Merethe
Stray • *Den Sreuske Kirken*,
John Erik Vigren • *Metodist-
kirken*, Dag Martin Oste-
vold • *Oslo Vineyard*, Eli Be-
ate Winsnes

Utenlandsstudenter:

Estland, Kaupo Padar, Mar-
ko Tiitus • *Tanzania*, Abdiel
T Yohana Ndosi • *Etiopia*,
Endrias Essay Tihit, Melese
Sidamo